



III МІЖНАРОДНА НАУКОВА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ
**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ: ТЕОРІЯ І
ПРАКТИКА**

III INTERNATIONAL SCIENTIFIC INTERNET CONFERENCE
**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2021

УДК 634.25

ВИХІДНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ СЕЛЕКЦІЇ НА СТІЙКІСТЬ ДО КУЧЕРЯВОСТІ ЛИСТКІВ ПЕРСИКА

Красуля Т.І., канд. с.-г. наук, доцент

E-mail: t.krasulia@ukr.net

Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН

Кучерявість листків (*Taphrina deformans* Tul.) є однією з найнебезпечніших хвороб персика. Високі результати у боротьбі з цим патогеном дає застосування хімічних засобів захисту рослин. Однак у зв'язку із підвищенням попиту споживачів на екологічно безпечні продукти харчування набуває популярності органічне садівництво. Для його успішного розвитку необхідно впроваджувати сорти, які окрім високих господарських показників, будуть відзначатися високою стійкістю до хвороб. У зв'язку з цим актуальним напрямком у селекції персика є створення сортів з низькою сприйнятливістю до збудника кучерявості листків. З метою добору відповідного вихідного матеріалу проводили вивчення 64 сортів та 63 відбірних форм персика.

За період 2015-2021 рр. майже щорічно складалися умови, сприятливі для розвитку хвороби. Найсильніший її прояв відмічено у 2019 та 2021 рр., що дозволило оцінити сорти та відбірні форми за стійкістю до патогена.

В результаті аналізу одержаних даних виявлено, що за епіфітотійного розвитку хвороби стабільно високу стійкість проявляють сорти Іюньський ранній, Сіянець Павла № 6, Сіянець Павла № 9, Сіянець Павла № 13, Azurite, Fantasia, Harco, Т-3, Т-4, відбірні форми 8-2-76, 59-5-60. За період досліджень ступінь ураження цих сортів і відбірних форм не перевищував 2,0 балів. Дані генотипи є кращим вихідним матеріалом для залучення у прямі та реципрокні схрещування, що дозволить закріпити високий прояв ознаки стійкості у гібридних організмах.

Сорти Лакомий, Любимий, Нікітський подарок, Рум'яний нікітський, Gold Line, Harnas, Harrow Beauty, Maya, Rose Diamond, Super Queen, Zephir, В-54, відбірні форми М 50-7, 25-23, 8-5-14, 8-25-22, 59-5-40, 59-6-15, 59-6-22, 59-6-27 та деякі інші в один з епіфітотійних років проявили низьку чутливість до збудника хвороби, а в інший – середню із ступенем ураження 2,3-3,0 бали. Комбінування їх із джерелами стабільної стійкості до патогену дозволить збільшити вірогідність виходу високостійких сіянців.

Таким чином, використання сортів мелітопольської селекції Іюньський ранній, інтродукованих Сіянець Павла № 6, Сіянець Павла № 9, Сіянець Павла № 13, Azurite, Fantasia, Harco, Т-3, Т-4, відбірних форм 8-2-76, 59-5-60 за вихідні форми дозволить значно підвищити результативність селекційного процесу при створенні високостійких організмів. Сорти з нестабільним проявом ознаки стійкості, але не нижче середнього рівня, можливо використовувати у гібридизації, але у поєднанні з носіями низької сприйнятливості до патогена.